

Wekelijkse duiding COVID-19-epidemie door het COVID-19-responsteam (RT)

Centrum Infectieziektebestrijding (CIb)
14 maart 2023

RIVM
A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

LCI
T +31 88 689 7000
lci@rivm.nl

Samenvatting

Afgelopen week daalde in Infectieradar het aandeel deelnemers met COVID-19-achtige klachten licht vergeleken met de week ervoor (van 5,3% naar 4,7%). Het aandeel deelnemers met een positieve coronatestuitslag (SARS-CoV-2) daalde ook licht (van 2,3% naar 2,0%) vergeleken met de week ervoor. Het aantal nieuwe ziekenhuisopnames van patiënten met SARS-CoV-2 steeg licht (+7%) vergeleken met de week ervoor. Het aantal nieuwe patiënten met SARS-CoV-2 op de IC daalde licht. Er waren 60 IC-opnames, waar dat de week ervoor 63 opnames waren.

In week 9 (27 februari – 5 maart) steeg het landelijk gemiddelde aantal virusdeeltjes in het rioolwater met 23% ten opzichte van de week ervoor. In de eerste helft van week 10 (6 – 8 maart) stabiliseerde (+2%) het gemiddelde (vooralnog). De recombinant XBB.1.5 werd het meest in het rioolwater gevonden.

In de kiemsurveillance is XBB (inclusief XBB.1.5 en XBB.1.9) sinds week 7 verantwoordelijk voor de meeste besmettingen. Er zijn nu geen aanwijzingen dat deze subvarianten ziekmakender zijn dan de eerdere omikronvarianten.

Conclusie en adviezen

Het lijkt erop dat de piek van de verheffing in verspreiding van het virus van de afgelopen weken is bereikt. Er is sprake van een afvlakkend beeld in het rioolwater en een dalend beeld in Infectieradar. De trend in het aantal ziekenhuisopnames loopt altijd achter op de trends in viruscirculatie. Het aantal opnames nam de afgelopen week nog licht toe, de verwachting is dat deze binnenkort weer af zal nemen. We zien dat zonder aanvullende maatregelen de meest recente golf op zijn retour is. Een aanpassing van de coronathermometerstand is daarom niet aan de orde.

Advies coronathermometerstand

Het Responsteam adviseert coronathermometer: **stand 1**.

Gezien de huidige stand van zaken ziet het Responsteam geen aanleiding de coronathermometerstand aan te passen. Deze blijft daarom staan op stand 1: er is beperkte druk op de zorgketen en samenleving, en zonder aanvullende maatregelen wordt geen risico op significante impact op druk op de zorg en ziektelast verwacht.

Signalen

A) Epidemiologische situatie

Afgelopen week daalde in Infectieradar het aandeel deelnemers met COVID-19-achtige klachten licht vergeleken met de week ervoor (van 5,3% naar 4,7%). Het aandeel deelnemers met een positieve coronatestuitslag (SARS-CoV-2) daalde ook licht (van 2,3% naar 2,0%) vergeleken met de week ervoor. Het aantal nieuwe ziekenhuisopnames van patiënten met SARS-CoV-2 steeg licht (+7%) vergeleken met de week ervoor. Het aantal nieuwe patiënten met SARS-CoV-2 op de IC daalde licht. Er waren 60 IC-opnames, waar dat de week ervoor 63 opnames waren.

B) COVID-19 ziekenhuisopname naar vaccinatiestatus

In de periode van 03 oktober 2022 t/m 06 maart 2023 hadden personen van 60 jaar of ouder met een herhaalprik in de najaarsronde 54% lager risico op ziekenhuisopname dan personen met minimaal 1 vaccinatie en geen herhaalprik in de najaarsronde (relatieve risicoverschil (RRV) --54% (95% BI -56;-52)). Voor personen met een herhaalprik in de najaarsronde in de leeftijdsgroep 40-59 jaar, was het risico op ziekenhuisopname 26% lager (RRV -26%, 95% BI -39;-9). In de leeftijdsgroep 60-79 jaar was het risico 57% lager (RRV -57%, 95% BI -60;-54) en in de leeftijdsgroep 80+ was het risico 51% lager (RRV -51%, 95% BI -54;-47).

In de laatste 8 weken (10 januari 2023 t/m 06 maart 2023) hadden personen van 60 jaar of ouder met een herhaalprik in de najaarsronde 46% lager risico op ziekenhuisopname dan personen met minimaal 1 vaccinatie en geen herhaalprik in de najaarsronde (relatieve risicoverschil (RRV) -46% (95% BI -51;-42)). Voor personen met een herhaalprik in de najaarsronde in de leeftijdsgroep 60-79 jaar, was het risico 51% lager (RRV -51%, 95% BI -56;-45) en in de leeftijdsgroep 80+ was het risico 40% lager (RRV -40%, 95% BI -48;-32). In de leeftijdsgroep 40-59 jaar was het risico op ziekenhuisopname niet significant lager in personen die een herhaalprik in de najaarsronde hebben gekregen (RRV 6%, 95% BI -21;43).

De vergelijking tussen personen met verschillende vaccinatiestatusen geeft niet alleen het effect van de herhaalprik in de najaarsronde weer. Dit komt omdat deze mensen ook kunnen verschillen in kwetsbaarheid (onderliggende aandoeningen), het aantal eerder doorgemaakte infecties en het aantal ontvangen vaccinaties voorafgaand aan de najaarsronde.

C) Clusters en signalen GGD

Er zijn geen bijzondere clusters of signalen vanuit de GGD'en.

D) Rioolwatersurveillance

In week 9 (27 februari – 5 maart) steeg het landelijk gemiddelde aantal virusdeeltjes in het rioolwater voor de zesde week op rij. Dit aantal steeg namelijk met 23%, naar een waarde van 2119 x 100 miljard virusdeeltjes per 100.000 inwoners. In de eerste helft

van week 10 (6 – 8 maart) stabiliseerde het gemiddelde (vooralsnog). Dit steeg namelijk zeer licht met 2%, naar een waarde van 2160 x 100 miljard virusdeeltjes per 100.000 inwoners.

In de meest recent geteste rioolwatermonsters (uit week 9) werden vooral specifieke mutaties voor de recombinant XBB.1.5 (en subvarianten) gedetecteerd. Daarnaast werden XBB.1.9 en XBB.2.4 in toenemende mate gevonden, naast een aantal andere (sub)varianten en recombinanten. In het onderzoek van het afvalwater afkomstig van Schiphol werden geen bijzondere varianten gezien, ook hier waren dat vooral XBB-varianten.

E) Kiemsurveillance/virusvarianten

Sinds begin 2022 zien we vooral veel verschillende varianten rondgaan die allemaal bij de omikronfamilie horen: de subvarianten BA.1 t/m BA.5. Maar ook binnen deze subvarianten zien we weer veranderingen ontstaan. Dit zien we ook in het buitenland.

Nadat eerst BA.1, BA.2, BA5 en daarna BQ.1 (inclusief BQ.1.1) dominant waren in Nederland, is XBB (inclusief XBB.1.5 en XBB.1.9) sinds week 7 verantwoordelijk voor de meeste besmettingen. Er zijn nu geen aanwijzingen dat deze subvarianten ziekmakender zijn dan de eerdere omikronvarianten.

De nieuwste berekeningen wijzen erop dat XBB-varianten (inclusief XBB.1.5 en XBB.1.9) nog enige tijd dominant zullen blijven. Het is echter ook mogelijk dat meerdere subvarianten geruime tijd naast elkaar circuleren. Ook kunnen er weer nieuwe (sub)varianten opkomen.